

16.4.2021

Priporočila za cepljenje proti COVID-19

V skladu s V. verzijo Nacionalne strategije cepljenja proti COVID-19 (15.4.2021), smo pripravili naslednja priporočila/navodila v razmerah, ko so količine cepiv omejene.

V Sloveniji so trenutno dostopna tri cepiva proti COVID-19. Cepljenje proti COVID-19 se pri vseh dostopnih cepivih opravi z dvema odmerkoma; priporočen presledok med odmerkoma je pri cepivu Pfizer/BioNTech (Comirnaty) 3 tedne, pri cepivu Moderna 4 tedne in pri cepivu AstraZeneca (Vaxzevria) 12 tednov. Cepivi AstraZeneca (Vaxzevria) in Moderna sta registrirani za uporabo pri osebah starih 18 let in več, cepivo Comirnaty (Pfizer/BionTech), pa je registrirano za osebe stare 16 let in več.

Glede na trenutno epidemiološko situacijo in podatke o precepljenosti prednostnih skupin veljavne verzije Nacionalne strategije cepljenja proti COVID-19, se ob zagotovitvi precepljenosti prve in druge skupine, prednostno zagotavlja **proaktivni pristop cepilnih centrov k cepljenju četrte skupine: starejši od 60 let in kronični bolniki, ki so starejši od 18 let**. V skladu z veljavno verzijo Nacionalne strategije cepljenja proti COVID-19 v to skupino sodijo tudi osebe, ki zaključujejo izobraževanje v srednjih šolah (maturantje) in zaposleni, ki neposredno sodelujejo pri izvedbi mature ter še niso bili cepljeni.

Po zagotovitvi precepljenosti te skupine se nadaljuje s cepljenjem pete prioritete skupine: Predsednik RS in Urad Predsednika republike, poslanci DZ in državni svetniki DS (in del strokovnih služb), Vlada RS in Urad predsednika Vlade RS, Ustavno sodišče, župani in direktorji občinskih uprav, zaposleni v državni upravi in pravosodju, ki izvajajo naloge nujne za nemoteno delovanje Vlade RS in pravosodnega sistema, Upravi RS za zaščito in reševanje ter policiji in slovenski vojski.

Zaradi omejenih količin posameznih cepiv in logističnih razlogov **ni mogoče izbirati med cepivi, s katerimi bi posameznik želel biti cepljen**. V skladu z mnenjem Posvetovalne skupine za cepljenje (PSC) se cepivo AstraZeneca (Vaxzevria) lahko uporablja za vse starejše od 18 let.

Za cepljenje **oseb z zmanjšano pokretnostjo na domu** se lahko poleg cepiva AstraZeneca (Vaxzevria), uporablja tudi cepivo Pfizer/BionTech (Comirnaty). Posodobljen povzetek glavnih značilnosti zdravila (SmPC) za cepivo Comirnaty namreč vključuje stabilnost že pripravljenega cepiva med prevozom (cepivo se torej lahko pripravi in prenese na dom, porabiti pa se mora v šestih urah).

V skladu z mnenjem PSC se **cepljenje oseb, ki so dokazano prebolele COVID-19**, lahko opravi samo z enim odmerkom cepiva proti COVID-19.

Osebe, ki so **dokazano zbolele za COVID-19 po cepljenju s prvim odmerkom**, prejmejo drugi odmerek cepiva istega proizvajalca 6 mesecev po začetku bolezni.

Podrobnejša navodila so dostopna v dopisu Ministrstva za zdravje.

Seznam bolnikov, ki jih v skladu s strategijo uvrščamo v prednostni skupini posebej ranljivih kroničnih bolnikov in kroničnih bolnikov:

*** Posebej ranljivi kronični bolniki (tik pred terapijo ali na določeni terapiji)**

1. bolniki s presajenimi organi (tudi pred planirano presaditvijo);
2. bolniki z določenimi rakavimi obolenji:
 - bolniki, ki so trenutno na kemoterapiji
 - bolniki s pljučnim rakom na radikalni radioterapiji
 - bolniki z rakom krvotvornih organov ne glede na fazo zdravljenja
 - bolniki z rakom na imunoterapiji ali prejemniki zdravljenj s protitelesi
 - bolniki z rakom, ki prejemajo zdravljenje, ki vpliva na imunski sistem, kot so inhibitorji proteinske kinaze ali PARP inhibitorji
 - bolniki po PKMC v zadnjih 6 mesecih ali če še prejemajo imunosupresivna zdravila;
3. bolniki s hudimi boleznimi pljuč: npr. cistična fibroza, težka astma (vsi, ki imajo kljub maksimalni inhalacijski terapiji in prepoznani zdravljeni komorbidnosti, še vsaj 2 poslabšanja na leto in potrebujejo sistemski steroid in/ali imajo uvedeno biološko terapijo), KOPB (vsi, ki imajo vsaj 2 poslabšanja letno in potrebujejo antibiotično terapijo ali sistemski steroid oz. vsaj enkrat letno hospitalizacijo zaradi poslabšanja), bolniki s pomanjkanjem alfa1antitripsina, bolniki z restriktivnimi boleznimi pljuč s VC < 60 % norme in bolniki z idiopatsko pljučno fibrozo,
4. bolniki z redkimi boleznimi, ki povečujejo tveganje za okužbo (npr. težke prirojene okvare imunosti);
5. osebe na imunosupresivnem zdravljenju ali s stanji, ki povečajo tveganje za okužbo (po IDSA **);
6. odrasli z Downovim sindromom;
7. odrasli na dializi ali s kronično ledvično boleznijo 5. stopnje.
8. osebe z več kroničnimi boleznimi, ki so, po presoji lečečega zdravnika, posebej ranljive.

** - odrasli bolniki s HIV: CD4 < 200 celic/mm³, otroci: < 15 % CD4

- vsakodnevno zdravljenje s kortikosterodi: prednisolon ≥20 mg/dan (ali > 2mg/kg/dan za bolnike, ki tehtajo < 10 kg) ali ekvivalent ≥ 14 dni - bolniki na bioloških zdravilih (npr. zaviralec TNF-α, rituksimab)

***** Kronični bolniki**

- bolniki, ki se zdravijo zaradi raka
- kronične bolezni pljuč (KOPB, zmerna do huda astma, emfizem, bronhitis, fibroza,...)
- kronične bolezni srca in ožilja (srčno popuščanje, koronarna bolezen, kardiomiopatija, arterijska hipertenzija na terapiji)
- kronična ledvična bolezen
- kronične bolezni jeter (ciroza jeter, kronični hepatitis,...)
- kronične nevrološke bolezni (možganska kap, TIA, cerebralna paraliza, multipla skleroza, epilepsija, demenca, Parkinsonova bolezen, živčno-mišična obolenja...)
- sladkorna bolezen
- psihiatrične bolezni (shizofrenija, bipolarna motnja, motnje v duševnem razvoju, avtizem,...)
- osebe, ki imajo zaradi bolezni ali zdravil oslABLJENO delovanje imunskega sistema
- debelost (BMI ≥ 40 kg/m²)
- bolniki s funkcionalno ali anatomsko asplenijo (vključuje srpastocelično anemijo, talasemijo)
- revmatološke bolezni
- avtoimunske bolezni
- bolniki z dednimi metaboličnimi motnjami
- slepe in slabovidne osebe
- nosečnice (tudi spadajo v prednostno skupino »kronični bolniki«)
- ostali kronični bolniki, ki imajo tveganje za težji potek bolezni covid-19 po presoji izbranega osebnega zdravnika